

ทฤษฎีอาชญาวิทยา ที่เกี่ยวข้องกับคลินิกจิตสังคมใน ระบบศาล

นพ.พูนพัฒน์ กมลวุฒิพงศ์

พ.บ., ว.ว. จิตเวชศาสตร์, อ.ว. เวชศาสตร์ป้องกัน แขนง

สุขภาพจิตชุมชน,

สถาบันกัลยาณโณบาลย (กสอ.), น.บ.

วิวัฒนาการของทฤษฎีทางอาชญาวิทยา

- Before 1750s: Religion ศาสนาและเทพเจ้า (Middle Age, Dark Age)
- 1750s : Classical school อาชญาวิทยาดั้งเดิม (Enlightenment Era)
: Neo-classical school กึ่งอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Industrial Revolution)
- 1850s : Positive school ปฏิฐานนิยม (Mid – Industrial Revolution)
- 1950s : Postmodern school อาชญาวิทยาสมัยใหม่ (After WWII)

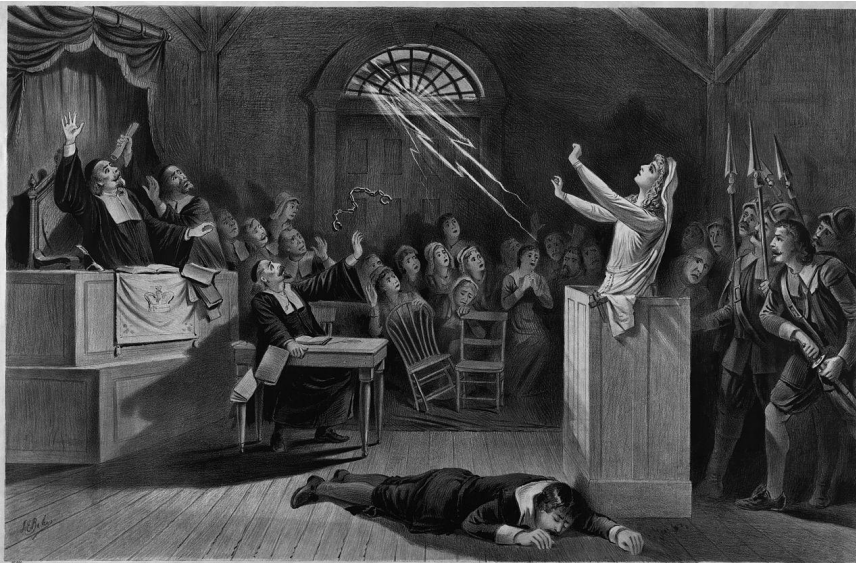

Before 1750 : Religion (ศาสนาและเทพเจ้า)

- ในยุคเดิมมีความเชื่อทางไสยศาสตร์หรือสิ่งเหนือธรรมชาติเป็นหลัก
- อาชญากรรมเกิดจากอำนาจชั่วร้ายหรือภูตผีปีศาจ
- ทำให้ลักษณะของการดำเนินการลงโทษเป็นแบบรุนแรง นั่นคือ การทรมานและการทำลายชีวิตตามอำเภอใจของผู้ปกครอง เพื่อเป็นการทำลายสิ่งชั่วร้ายให้หมดไปจากสังคมแบบตาต่อตาฟันต่อฟัน
- เป็นกระบวนการยุติธรรมเชิงแก้แค้นทดแทน (Retributive justice)

Before 1750 : Religion (ศาสนาและเทพเจ้า)

- ในยุโรปและอเมริกา (โดยเฉพาะอิตาลี)
- ศาสนาโรมันคาทอลิก (Roman Catholic)
- มีอิทธิพลอย่างมากต่อการพิพากษาบุคคล
- พระสันตปาปา (Pope) คือตัวแทนพระเจ้าแก้ไขความชั่วร้ายต่างๆ
- ตุลาการศาสนา ใช้ระบบไต่สวนให้ผู้กล่าวหารับสารภาพ ด้วยการทรมาน กระทำการด้วยความรุนแรงในนามของพระเจ้า
- พิพากษาด้วยความผิดฐานเป็น “แม่มดหมอผี”
- ไม่มี “ความเป็นธรรมและความเสมอภาคภายใต้กฎหมาย” ไม่ปรากฏในสมัยนี้

สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์

สำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School of Criminology)

On CRIMES and PUNISHMENTS CESARE BECCARIA

Translation, Annotations, and Introduction by
Graeme R. Newman and Pietro Marongiu

- ซีซาร์ เบ็คคาเรีย (Cesare Beccaria) ชาวอิตาลี
- ประมาจารย์แห่งวิชาอาชญาวิทยา (Criminology)
- มีแนวคิดต่อต้านและต้องการปฏิรูป กระบวนการยุติธรรมในยุคก่อน
- “The Essay on Crime and Punishment” published 1764 on Italian and 1767 translated to English
- ก่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมและปรับปรุงกฎหมายอาญาในหลายประเทศทั่วโลก
- วางรากฐานวิชาอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา
- Social contract

สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์

สำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School of Criminology)

• หลักการสำคัญ

1. มนุษย์เลือกที่จะทำตามความต้องการของตนเอง ตาม **“เจตจำนงอิสระ (Free Will)”** ของตัวเอง คนเราเลือกที่จะทำหรือไม่ทำอะไร ไม่มีใครบังคับให้ทำ
2. การตัดสินใจเลือกของมนุษย์เกิดจากการแสวงหาความสุข (Hedonism) คือการเลือกหาสิ่งที่ตัวเองพอใจ (Pleasure) หลีกเลี่ยงการกระทำที่ที่ทำให้ตัวเองเจ็บปวด (Pain)
3. การลงโทษจะทำให้คนกลัว และสามารถควบคุมอาชญากรรมได้ต้องมีความรุนแรงที่เหมาะสม (Proportionate severity) รวดเร็ว (Swiftness) และ แน่نون (Certainness)

• จุดอ่อน

1. ไม่สนใจความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. กำหนดเจตจำนงอิสระ (Free Will) เท่ากันทุกคน ไม่ยกเว้น เด็ก คนชรา คนวิกลจริต
3. ผู้กระทำผิดได้รับโทษเท่าเทียมกันหมดทุกคน

สำนักอาชีวศึกษากึ่งคั้งเคม (Neo-Classical school)

- บุคคลกระทำความผิดเพราะปัจจัยหลายอย่าง ไม่ใช่เป็นจากความตั้งใจเพียงอย่างเดียว
- ยอมรับเรื่องสภาพแวดล้อม อันเป็นสาเหตุควรบรรเทาโทษ มีการนำพฤติการณ์แห่งคดี มาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดี
- ให้นำประวัติภูมิหลังของผู้กระทำผิดมาประกอบการพิจารณาคดี
- พิจารณาว่าผู้กระทำผิดควรได้รับความรับผิดชอบเพียงบางส่วน ในกรณีความวิกลจริต อายุ และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่มีผลต่อความรู้อย่างเข้าใจและความตั้งใจในเวลาประกอบอาชญากรรม
- ยอมรับให้มีผู้ชำนาญการพิเศษเข้ามาเป็นพยานในการพิจารณาคดีของศาล
- เสนอแนวทางปฏิบัติแก่กระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะศาล ให้รับผิดทางอาญาต่างจากบุคคลประเภทอื่น

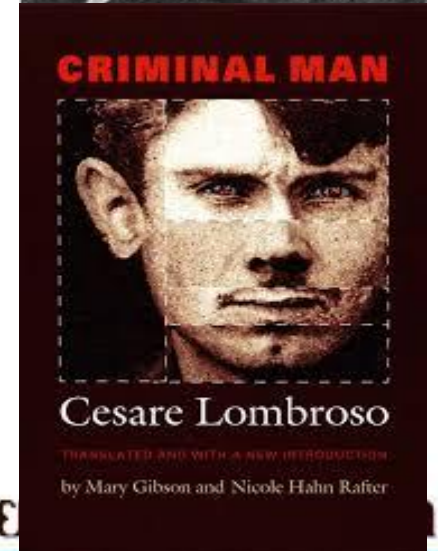
สำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม (Positive School)

- ค.ศ. 1859 ซีซาร์ ลอมโบรโซ (Cesare Lombroso) เขียนหนังสือเรื่อง The Criminal Man ให้
ความสำคัญเรื่องพฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคล มีสาเหตุเนื่องมาจากความผิดปกติของ
ร่างกายบุคคล โดยนำเอาหลักวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมอาชญากรรม
- แนวคิดพื้นฐานของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยมคือ **“เจตจำนงกำหนด” (Determinism)**
- อาชญากรรมเกิดจากปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ พฤติกรรมของคนได้รับ
อิทธิพลจากปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านชีวภาพ จิตใจ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยทาง
สังคม ที่ผู้กระทำผิดไม่สามารถควบคุมได้

ทฤษฎีอาชญากรโดยกำเนิดของลอมโบรโซ

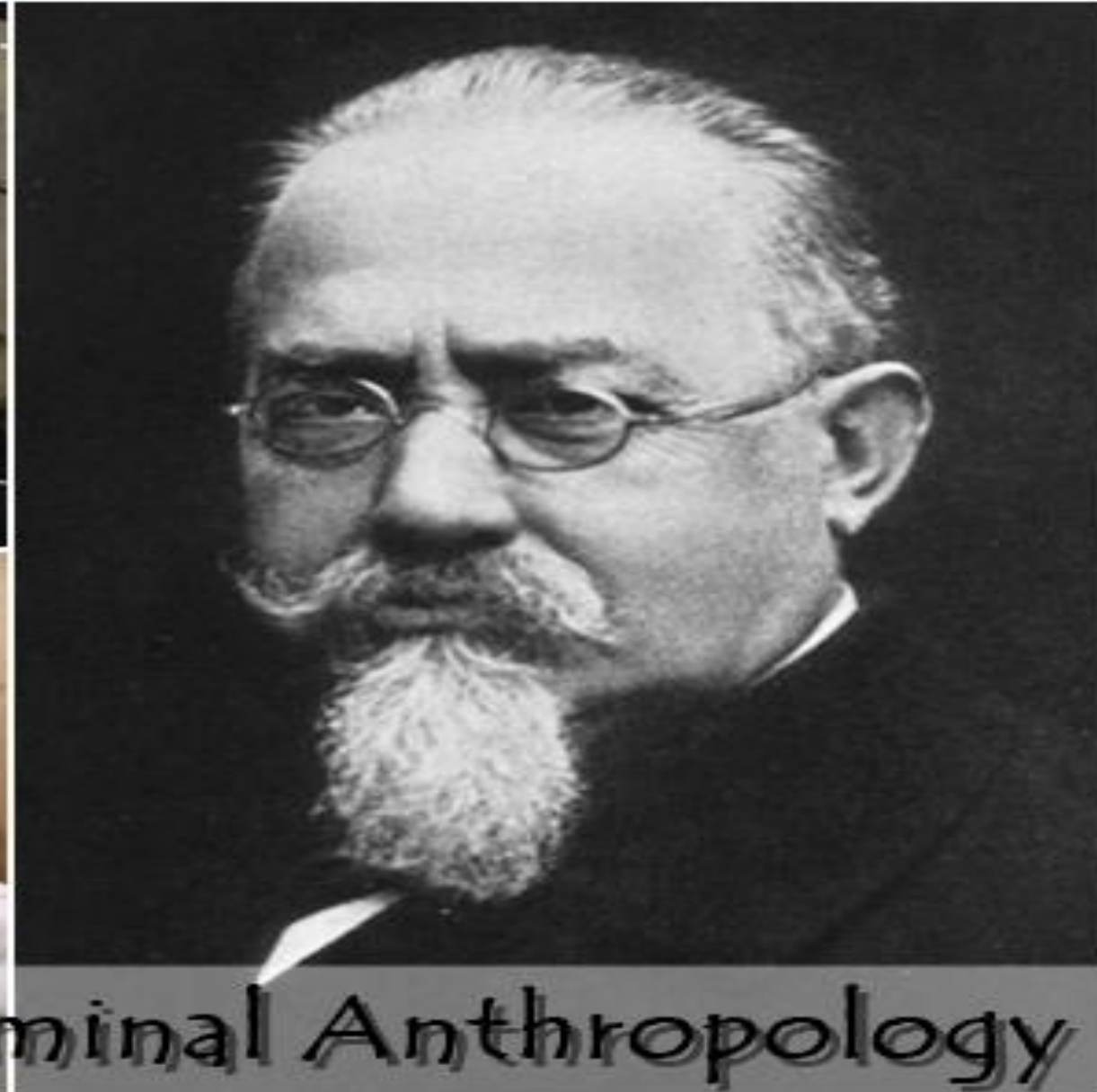
- อิทธิพลของรูปร่างหน้าตา มีส่วนสัมพันธ์กับการกระทำผิด
- เจ้าของทฤษฎีที่สำคัญคือ “ซีซาร์ ลอมโบรโซ” ชาวอิตาลี
- อธิบายว่า รูปร่างและหน้าตาของอาชญากรจะมีลักษณะเฉพาะ ผิดแผกไปจากบุคคลธรรมดา
- *Criminal Man* in 1876

สถาบันกัลย

ร

ชีชาร์ ลอมโบรโซ (Cesare Lombroso)

The Museum of Criminal Anthropology

ทฤษฎีอาชญากรรมทางจิตวิทยา (Psychological Theories of Crime)

- มีสมมติฐานร่วมกับทฤษฎีทางชีววิทยา
- สาเหตุการกระทำผิดเกิดจากสิ่งที่อยู่ภายในร่างกายมนุษย์ โดยมุ่งประเด็นไปที่ความผิดปกติทางจิตใจ
- สมมติฐาน คือ อาชญากรเป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากความผิดปกติหรือความกดดันทางด้านจิตใจ

Early Research

Charles Goring (1870–1919)

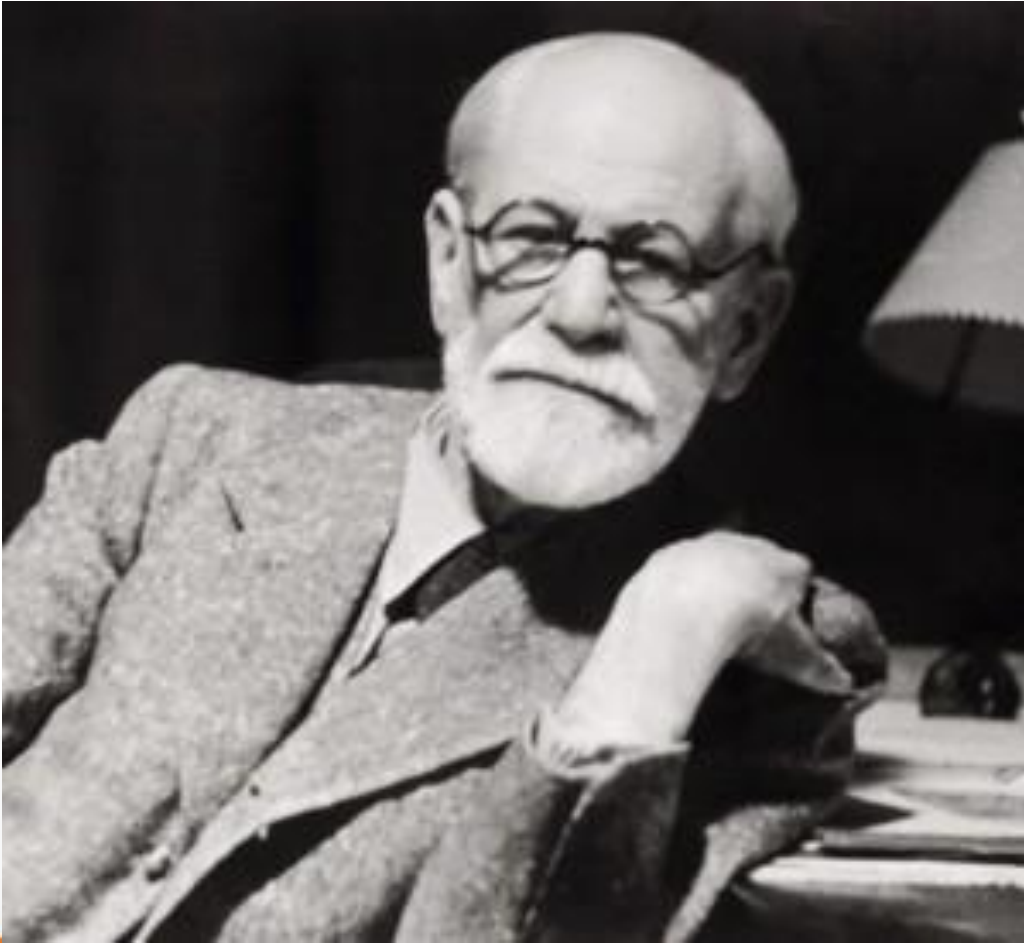
- Goring found **no physical differences** between **noncriminals and criminals**; however, he did find that **criminals are more likely to be insane, to be unintelligent, and to exhibit poor social behavior**

Gabriel Tarde (1843–1904)

- individuals learn from each other and **ultimately imitate one another**

Psychodynamic theory

- an individual's early **childhood experience influences** his or her likelihood for committing future crimes
- Sigmund Freud (1856–1939)
- อาชญากรรมเป็นผลของความไม่สมดุลของ Ego/Id/Superego

Kohlberg's Theory of Moral Development

ระดับก่อนกฎหมาย

- **ขั้นที่ 1** ใช้หลักการหลบหนีการลงโทษ (Obedience and Punishment Orientation) (2-7 ปี)
- **ขั้นที่ 2** ใช้หลักการแสวงหารางวัล (Naively Egoistic Orientation) (7-10 ปี)

ระดับตามกฎหมาย

- **ขั้นที่ 3** ใช้หลักการกระทำที่คนอื่นเห็นว่าดี (Good-boy Orientation) (10-13 ปี)
- **ขั้นที่ 4** ใช้หลักการกระทำตามหน้าที่ (Authority and Social Order Maintaining Orientation) (13-16 ปี)

ระดับหลังกฎหมาย

- **ขั้นที่ 5** ใช้หลักการเคารพตนเองหรือการทำตามคำมั่นสัญญา (Contractual Legalistic Orientation) (16 ปี+)
- **ขั้นที่ 6** ใช้หลักอุดมคติสากล (Conscience Orientation)

ทฤษฎีปมค้อย (Inferiority Complex)

อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler)

- อาชญากรจำนวนมากมักมีลักษณะคือร้อน ไม่ให้ความร่วมมือ และต่อต้านสังคม
- อาชญากรมักจะมีประสบการณ์ในทางลบตั้งแต่ยังเยาว์วัย ทำให้เกิดปมค้อยในตัวเอง
- จึงประกอบอาชญากรรมขึ้นเรียกร้องความสนใจหรือชดเชยปมค้อยนั้น

ปัจจัยทางด้านสังคมกับการเกิดอาชญากรรม

- **โครงสร้างทางสังคม**

- ทฤษฎีสังคมไร้กฎเกณฑ์ (Anomie)
- ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory)
- ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Subculture Theory)
- ทฤษฎีการไร้ระเบียบทางสังคม (Social Disorganization Theory)..Chicago School

- **กระบวนการทางสังคม**

- ทฤษฎีผลต่างของการสมาคม (Theory of Differential Association)
- ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)
- ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory)
- ทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Self-Control Theory)
- ทฤษฎีประทับตรา (Labeling Theory)
- ทฤษฎีความกดดันทั่วไป (General strain Theory)

ประเภทของอาชญากร

- เอนริโก เฟอรรี่ (Enrico Ferri) ได้แบ่งอาชญากรออกเป็น 5 ประเภท คือ
 - 1. อาชญากรโดยกำเนิด (Born criminals) หมายถึง ผู้ที่พัฒนาการต่ำกว่ามนุษย์ปกติ ทำให้มีคุณภาพด้อยกว่าประชากรทั่วไป และไม่อาจปรับปรุงตนเองให้เข้ากับรูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมที่เจริญแล้วได้
 - 2. อาชญากรวิกลจริต (Insane criminals) หมายถึง ผู้ที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางจิตหรือประสาท ซึ่งจะ ทำให้ไม่สามารถควบคุมตนเองได้เหมือนบุคคลปกติ
 - 3. อาชญากรตามโอกาส (Occasional criminals) หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชญากรรมและมีพฤติกรรมเลวร้ายเมื่ออยู่ภายใต้เงื่อนไขบางประการที่เป็นปัจจัยสนับสนุนก่ออาชญากรรมกระทำความผิด หรือเป็นช่องทางในการประกอบอาชญากรรม
 - 4. อาชญากรโดยอารมณ์ (Criminals by passion) หมายถึง อาชญากรที่กระทำความผิดเพราะความกดดันทางอารมณ์
 - 5. อาชญากรโดยสันดาน (Habitual criminals) เป็นผู้ที่กระทำผิดเป็นประจำเนื่องมาจากการขาดมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ

ผู้ป่วยจิตเวช

ปลอดภัย

สังคมไทย

มีสุข

